

[Uitzending 413: 2 Koningen 23:28 t/m 25:30]

In de vorige uitzending hebben we gelezen dat de geschiedenis van Josia wordt afgerond met de mededeling dat de rest van wat Josia heeft gezegd en gedaan, beschreven is in de Kronieken van de koningen van Juda. Daarna volgt het verslag van zijn overlijden. Dit gebeurt als farao Necho II optrekt naar de Eufraat om de Assyriërs bij te staan. 2 Koningen 23 vers 29:

In die tijd trok koning Necho van Egypte op tegen de koning van Assyrië bij de Eufraat. Koning Josia wilde hem tegenhouden, maar koning Necho doodde Josia bij Megiddo, zodra hij hem zag.

Het Assyrische rijk verzwakte steeds meer. De Egyptenaren besloten de Assyriërs te gaan steunen, omdat het gevaar dreigde dat geheel Mesopotamië in handen zou komen van Nieuw-Babylonië.

Een aantal Bijbelvertalingen (ook Het Boek) vertalen ten onrechte dat Egypte tegen Assyrië optrok. Maar een verzwakt Assyrië vormt geen bedreiging voor Egypte en schept de mogelijkheid om gebied te verwerven in Israël en Syrië. Sinds 616 v.Chr. was er daarom in Karkemis een Egyptisch garnizoen. Megiddo moet een militair steunpunt zijn geweest op de weg daar naartoe.

De Babyloniërs en de Meden namen eind 610 v.Chr. Haran in. In 609 v.Chr. trok Necho II naar Karkemis om de Assyriërs bij te staan. De vlucht van de Egyptische troepen uit het veroverde Haran zal invloed gehad hebben op het besluit van Josia om het Egyptische leger, dat door de kustvlakte trok op weg naar Mesopotamië, tegen te houden. Josia vreesde mogelijk dat een overwinning van de Egyptenaren en Assyriërs op de Babyloniërs tot gevolg kan hebben dat Juda onderworpen wordt aan Egypte. Josia legerde zijn troepen waarschijnlijk in een smalle pas die de kustvlakte verbindt met de vlakte van Jizreël, dicht bij Megiddo. Necho wilde niet strijden tegen Josia en riep Josia op zijn verzet te staken (2Kron.35:21), maar Josia bindt toch de strijd aan. 2Kron.35 maakt duidelijk dat de keuze van Josia om op te trekken fout was.

Die verklaring ontbreekt hier in 2Kon.23, waardoor het levenseinde van Josia anders is dan de lezer op grond van zijn vrome levenswandel vermoedt. De slag bij Megiddo vond plaats in het jaar 609 v.Chr., want volgens een Babylonische kroniek trok het Egyptische leger in dat jaar de Eufraat over. Josia had thuis moeten blijven en had zich afzijdig moeten houden. Het gevolg was dat hij werd gedood bij Megiddo. Het is dezelfde plaats waar de grote en laatste eindstrijd zal plaatsvinden waarover we lezen in Openbaring 16. De plaats die in het Hebreeuws Harmagedon heet.

Toen Josia door farao Necho was gedood **brachten zijn officieren zijn lijk met een wagen van Megiddo naar Jeruzalem en begroeven hem op de plaats die hij zelf had uitgekozen. De inwoners van Juda zalfden zijn zoon Joachaz tot nieuwe koning** (2Kon 23:30).

De beschrijving van Josia verschaft ons een beeld van een koning die zich van andere koningen onderscheidde door zijn geloof en vertrouwen op de HERE. In die zin had hij veel weg van een nieuwe David en het is mogelijk dat zijn optreden de hoop op bekering en herstel onder de Israëlieten levend heeft gehouden. Ondanks zijn bijzondere toewijding aan de HERE is Josia niet in staat gebleken de verschrikkingen van de Babylonische ballingschap af te wenden. Wel toont zijn levensvoorbeeld dat bekering **zelfs** in de donkerste tijden mogelijk is en dat de HERE bijzondere genade geeft aan een man als Josia door het oordeel niet tijdens zijn leven te laten plaatsvinden. Na Josia staan er geen rechtvaardige koningen meer op en de 23 jaar die nu nog volgen worden gekenmerkt door zonde en oordeel. 2 Koningen 23 vers 31 t/m 33: **Bij de troonsbestijging was Joachaz 23 jaar en zijn bewind in Jeruzalem duurde slechts 3 maanden. Zijn moeder heette Chamutal en was een dochter van Jirmeja uit Libna. Hij voerde een goddeloos bewind, evenals zijn voorgangers. Farao Necho sloot hem op in de stad Ribla in de streek Hamat om te voorkomen dat hij in Jeruzalem aan de macht kwam. Hij eiste van Juda een belasting van 3000 kilo zilver en 30 kilo goud.** Joachaz doet wat kwaad is in de ogen van de HERE.

Hij wordt door Farao Necho opgesloten in de stad Ribla en Juda moet hoge belastingen aan Egypte betalen.

De plaats Ribla: bevindt zich 11 km ten zuiden van Kades aan de oostelijke oever van de rivier de Orontes. De plaats was het hoofdkwartier van Farao Necho II tijdens zijn expeditie naar het noorden. Later werd de plaats het hoofdkwartier van Nebukadnessar tijdens zijn derde expeditie naar Jeruzalem. Hamat is een stad in de nabijheid van het huidige Hamah in Syrië. De profeet Jeremia spreekt over 'Sallum, de zoon van Josia', die in ballingschap zal sterven (Jer.22). Sallum moet een eigen naam zijn geweest en Joachaz zijn troonnaam. Volgens 1Kron.3 waren de zonen van Josia: Jochanan, Jojakim, Sedekia en Sallum. Dit betekent dat het volk eerst de vierde zoon koning gemaakt heeft. Later maakte Farao Necho de tweede zoon Jojakim koning. Mogelijk dat hun houding tegenover Egypte daarbij bepalend was.

2 Koningen 23 vers 34:

Daarna koos de Egyptische koning Eljakim, een andere zoon van Josia, uit om in Jeruzalem als koning te regeren en veranderde diens naam in Jojakim. Koning Joachaz werd meegenomen naar Egypte, waar hij enige tijd later stierf.

De farao stelt Eljakim (een andere zoon van Josia) aan in plaats van zijn vader. Daarmee blijkt dat Farao Necho het koningschap van Joachaz niet erkent en Eljakim beschouwt als opvolger van Josia. Vervolgens verandert Eljakim of de Farao zijn naam in Jojakim. Het is vanuit de Hebreeuwse grondtekst niet duidelijk wie het onderwerp van de zin is. Verandert de farao de naam of doet Eljakim het zelf? Vermoedelijk mocht Eljakim het zelf doen (omdat de nieuwe naam typisch Joods is), maar bekrachtigde de farao deze nieuwe naam als troonnaam. Necho neemt vervolgens Joachaz mee naar Egypte, waar de voormalige koning van Juda sterft. Ook het bewind van Jojakim is goddeloos, net als dat van zijn voorgangers (vs.37). 2 Koningen 24 vers 1: **Tijdens de regering van koning Jojakim viel koning Nebukadnessar van Babel Jeruzalem aan.**

Jojakim werd overwonnen en diende Nebukadnessar drie jaar, maar kwam toen in opstand.

In het voorgaande is vermeld dat farao Necho de macht overdraagt van Joachaz naar zijn broer Jojakim. Deze Jojakim moet een flink bedrag aan zilver en goud aan belasting betalen. De nieuwe koning van Juda belast elke inwoner van het land om bij te dragen in de betaling van het opgelegde bedrag. Uit de introductie van zijn leeftijd blijkt dat hij een oudere broer is van de inmiddels afgezette Joachaz. Hij regeert 11 jaar in Jeruzalem. We lazen al dat ook hij een goddeloze koning is. Zijn kwaadwilligheid blijkt uit de genoemde verplichte belasting voor alle burgers en komt uitvoerig aan de orde in het Bijbelboek Jeremia. Daar worden sociale en godsdienstige zonden genoemd. Vooral het stuksnijden en verbranden van de boekrol van Jeremia tonen de houding van deze koning.

Als belangrijke gebeurtenis wordt hier gemeld dat gedurende zijn regering de Babylonische koning Nebukadnessar optrekt tegen Juda en dat Jojakim zijn dienaar wordt. De gebeurtenissen zijn verbonden met de slag bij Karkemis in 605 v.Chr. Tijdens deze veldslag verslaat Nebukadnessar (die op dat moment alleen kroonprins en legeraanvoerder was) het Egyptische leger en daarmee neemt Babel het overwicht in het Midden-Oosten over. Rond deze tijd zal Nebukadnessar Jeruzalem aan zich hebben onderworpen en Juda tot een vazal van Babel hebben gemaakt. Na de dood van zijn vader trekt Nebukadnessar naar de residentie om de troon voor zich op te eisen. Maar na drie jaar komt Jojakim in opstand. 2 Koningen 24 vers 2 t/m 4:

De HERE stuurde benden Chaldeeën, Syriërs, Moabieten en Ammonieten op Juda af om het land te verwoesten, precies zoals Hij waarschuwend door zijn profeten had laten meedelen. Het is duidelijk: deze ramp over Juda kwam in overeenstemming met wat de HERE had gezegd. Hij had besloten Juda voor zijn ogen weg te vagen om de vele zonden van Manasse, die in Jeruzalem onschuldig bloed had laten vloeien. De HERE wilde dat niet vergeven. Het is waarschijnlijk dat we hier te maken hebben met troepen die door Nebukadnessar zijn ingehuurd om Juda aan te vallen. Het doel van de HERE is hierbij dat het land wordt vernietigd. Dit doel is in overeenstemming met het woord van de profeten.

In het bijzonder wordt gesproken over het oordeel tegen Manasse (2Kon.22). Vanwege alle slechte dingen die Manasse heeft gedaan, zal Juda worden verwijderd. Om Zijn oordeel uit te voeren maakt de HERE gebruik van troepen uit heidense landen. Achter deze mededeling ligt de overtuiging dat de God van Israël **alle volken in Zijn hand heeft** en dat ook zij uiteindelijk doen wat Hij wil (Amos 1en 2). De zonde van Manasse die speciaal wordt genoemd, is het vergieten van onschuldig bloed, een misdaad die de HERE niet wil vergeven.

2 Koningen 24 vers 5 t/m 9:

De rest van de levensgeschiedenis van Jojakim is te lezen in de Kronieken van de koningen van Juda. Na zijn dood werd zijn zoon Jojachin koning van Juda. De Egyptische farao liet zich na die tijd buiten zijn grenzen nooit meer zien, want de koning van Babel had het hele gebied veroverd dat Egypte had toebehoord, van de Nijl tot aan de Eufraat.

Jojachin, de nieuwe koning van Juda, was 18 jaar oud bij zijn troonsbestijging. Zijn bewind in Jeruzalem duurde slechts 3 maanden. Nechusta, een dochter van Elnatan uit Jeruzalem, was zijn moeder. Zijn bewind was goddeloos, net als van zijn vader.

In vers 1 hebben we gelezen dat Juda in opstand was gekomen tegen Nebukadnessar. Daarom trekken zijn troepen nu op (tijdens de regering van Joachin) tegen Jeruzalem en belegeren de stad. 2 Koningen 24 vers 11 t/m 19:

Nebukadnessar kwam na het begin van het beleg zelf naar Jeruzalem en koning Jojachin, al zijn dienaren en de koningin-moeder gaven zich aan hem over. Jojachin werd gevangen genomen in het 8ste jaar van Nebukadnessars bewind. De Babyloniërs haalden alle schatten uit de tempel en het koninklijk paleis en namen alles mee naar Babel. Ook al het goud dat koning Salomo op bevel van de HERE in de tempel had aangebracht, haalden zij weg. Koning Nebukadnessar maakte 10.000 inwoners van Jeruzalem tot gijzelaar, met alle prinses, de beste soldaten, timmerlieden en smeden. Zo bleven slechts de allerarmsten in het land achter.

Nebukadnessar nam koning Jojachin, zijn vrouwen en dienaren en de koningin- moeder mee naar Babel. Tevens nam hij 7000 strijdbare mannen en 1000 timmerlieden en smeden mee. Alle 8000 waren sterk en geschikt om te vechten in oorlogstijd. Als nieuwe koning voor het achtergebleven volk wees Nebukadnessar koning Jojachins oom Mattanja aan en hij veranderde diens naam in Sede-kia. Bij zijn troonsbestijging was Sedekia 21 jaar. Zijn bewind in Jeruzalem duurde 11 jaar. Zijn moeder heette Chamutal en was een dochter van Jirmeja uit Libna. Hij voerde een goddeloos bewind, net als Jojakim. Zo gebeurde het door de toorn van de HERE dat de inwoners van Jeruzalem en het land Juda werden weggevoerd. Koning Sedekia kwam echter in opstand tegen de koning van Babel.

Nebukadnessar voert hout- , metaalbewerkers en smeden mee, wat inhoudt dat er geen productie van wapens meer kan plaatsvinden. Aangezien ook alle belangrijke militairen worden weggevoerd, is het land ontdaan van zijn militaire slagkracht en niet meer in staat een leger op te bouwen. Nebukadnessar stelt Mattanja, een oom van Jojachin, aan als vazalkoning in Jeruzalem. Hij verandert zijn naam in Sedekia, dat betekent: *mijn gerechtigheid is de HERE*.

Narigheid kan iets in een mens veranderen, het kan verzachten of verharden. Het kan naar de HERE toevoeren of van Hem wegdrijven. Het is als **was** of als **klei** in de zon. De zon maakt de **was** zachter, maar **klei** hard. Moeite en verdriet zal de één verharden en een ander zachter maken en open voor de Here.

Koning Sedekia kwam in opstand tegen de koning van Babel.

2Koningen 25 vers 1 t/m 3:

Koning Nebukadnessar antwoordde daarop door zijn hele leger te mobiliseren en Jeruzalem opnieuw te belegeren. Hij bereikte de stad op de 10e dag van de 10^e maand van het 9^e regeringsjaar van koning Sedekia van Juda. Het beleg duurde bijna twee jaar. Toen raakte het laatste voedsel in de stad op. Het begin van het einde werd al aangekondigd in 2Kon. 24 met de mededeling dat Sedekia in opstand kwam tegen koning Nebukadnessar. Het antwoord van Nebukadnessar is een nieuw beleg van Jeruzalem

Een langdurige gebeurtenis die uitloopt op de vernietiging van de tempel en het land, alsook op de wegvoering van de Judeeërs. In 2Kon25 vinden we een nauwkeurige tijdsbepaling van de aankomst van het Babylonische leger. De 10de maand valt rond januari en februari, wat betekent dat hij in een wintermaand komt. Dat is ongebruikelijk en geeft aan dat Nebukadnessar de zaak ernstig opneemt. Hij wil zeker voorkomen dat Sedekia een bondgenootschap aan gaat met de ambitieuze Farao Chofra van Egypte. Volgens Jer. 37 trok een Egyptisch leger op om de bondgenoot Juda te helpen, maar dit leger trok zich terug toen het Babylonische leger bij Jeruzalem arriveerde.

2 Koningen 25 vers 4 t/m 7:

In de nacht van de 9^e dag van de 4^e maand maakte de belegeraars een gat in de stadsmuur. Toen de koning en zijn soldaten dat zagen, vluchtten zij de vlakte op door een poort tussen de dubbele stadsmuren bij de tuin van de koning. De Babyloniërs zetten de achtervolging in en kregen hem op de vlakten van Jericho te pakken. Daar werden zijn troepen volledig uit elkaar geslagen. Hij werd naar Ribla gebracht, waar de koning van Babel hem verhoorde en daarna veroordeelde. Hij werd gedwongen toe te kijken hoe zijn zonen werden afgeslacht, daarna werden zijn ogen uitgestoken, kreeg hij koperen boeien om en werd weggevoerd naar Babel.

Jeremia 52:10 vermeldt dat de Babyloniërs ook de bewindslieden van Juda voor de ogen van Sedekia hebben gedood. Volgens de rabbijnse uitleg verklaart de blindheid van Sedekia dat hij Babel niet ziet, terwijl hij er wel komt. Een vervulling van het woord van de HERE uit Ezech.12:13. Jer. 52:11 voegt nog toe dat Sedekia de rest van zijn leven in de gevangenis werd opgesloten, dat wil zeggen: tot de dag van zijn dood.

2 Koningen 25 vers 8 t/m 15: **Nebuzarradan, het hoofd van de koninklijke lijfwacht, kwam op de 7^e dag van de 5^e maand van het 19^e regeringsjaar van koning Nebukadnessar vanuit Babel in Jeruzalem aan.**

Hij brandde de tempel plat, evenals het koninklijk paleis en alle andere huizen die nog iets betekenden.

Daarna zorgde hij ervoor dat het Babylonische leger de stadsmuren van Jeruzalem met de grond gelijkmaakte.

De overgebleven inwoners van de stad en de Joodse overlopers, die de koning van Babel trouw hadden gezworen, werden als ballingen naar Babel meegevoerd. De allerarmsten werden echter achtergelaten om nog voor de wijngaarden en akkers te zorgen.

De Babyloniërs sloopten de koperen pilaren van de tempel en het grote koperen vat met de bijbehorende kleinere vaten en namen al het koper mee naar Babel. Hetzelfde deden zij met de potten, de scheppen, de messen, de schalen en al het koperen gereedschap dat werd gebruikt voor het offeren. De gouden en zilveren schalen en al het andere goud en zilver werd onder het toezicht van het hoofd van de lijfwacht meegenomen.

De Babyloniërs namen alles wat van waarde was mee. Ook de tempel werd leeggehaald en daarna met vuur verbrand. In het Bijbelboek Daniël is te lezen dat de vaten van de tempel in Babel werden opgeborgen en weer tevoorschijn gehaald toen Belsassar een groot feestmaal hield. Jeruzalem werd totaal verwoest, platgebrand en als een puinhoop achtergelaten. De stad Jeruzalem werd ongeveer 27 keer verwoest. Iedere keer werd de stad weer opgebouwd op de puinhopen van de verwoesting die eraan vooraf ging. De stad Jeruzalem, waar eens de Here Jezus leefde en rondliep, is begraven onder meters puin. In de verzen 16 en 17 volgt een mededeling over de twee zuilen en de koperen vaten uit de tempel. Het gewicht was niet vast te stellen omdat zij veel te zwaar waren. 2 Koningen 25 vers 18: **Ook nam Nebuzaradan de opperpriester Seraja, zijn helper Zefanja en 3 tempelwachters als gevangenen mee naar Babel.** Ook in vers 19 t/m 21 lezen we over personen die worden gevangen genomen en weggevoerd. Naast de aanwezige beambten uit het paleis worden er ook 60 boeren of mannen, die een belangrijke positie hebben, meegenomen. In Ribla worden deze mannen ter dood gebracht. **Zo werden de inwoners van Juda als gevangenen uit het land weggevoerd.**

2 Koningen 25 vers 22 t/m 26:

Koning Nebukadnessar benoemde Gedalja, de zoon van Achikam en kleinzoon van Safan, tot bestuurder over de mensen die in Juda achterbleven. Toen dat bekend werd onder de overgebleven Israëlitische officieren en soldaten, sloten zij zich in Mispa bij hem aan.

Gedalja bezwoer hun dat zij niets te vrezen hadden en dat, als zij in het land zouden blijven en zich onderwierpen aan de Babyloniërs, zij een goed leven zouden hebben. Maar, in de 7^e maand ging Jismaël, de zoon van Netanja, de kleinzoon van Elisama en van koninklijke bloede, met tien mannen naar Mispa en doodde Gedalja en zijn dienaren, zowel de Joden als de Babyloniërs.

Daarna vluchtten de mannen van Juda, jong en oud, en de leiders van het verzet naar Egypte, want zij waren bang voor Babylonische wraakacties.

In Jer.43 staat dat Jeremia onder dwang is meegenomen naar Egypte. Nadat hij duidelijk (namens de HERE) had gezegd dat ze niet naar Egypte moesten gaan.

2 Koningen 25 vers 27 t/m 30:

Koning Jojachin werd uit de gevangenis vrijgelaten op de 27^e dag van de laatste maand van het 37^e jaar van zijn gevangenschap. Dat gebeurde in het eerste regeringsjaar van koning Ewil-Merodach van Babel. Hij behandelde Jojachin goed en zelfs beter dan alle andere koningen die in Babel gevangen zaten. Jojachin mocht zelfs zijn eigen kleren dragen en de rest van zijn leven at hij regelmatig samen met de koning. De koning gaf hem tevens een toelage als levensonderhoud voor de rest van zijn leven.

Na al het negatieve eindigt het Bijbelboek Koningen met een positieve mededeling. De één na laatste koning (Jojachin) wordt gratie verleend. Wellicht ter gelegenheid van de troonsbestijging van koning Ewil-Merodach van Babel. De reden voor de verleende gratie wordt niet vermeld. Het maakt duidelijk dat de HERE het huis van David **niet loslaat**. De HERE gaat met Jojachin verder.

Dat is te lezen in 2 Kron.36 maar dat moet nog even wachten. Via Jojachin loopt de lijn van David naar Zerubbabel, uit hem komt uiteindelijk de Messias voort. (Matth. 1)

In de volgende uitzending maken we een begin met het Bijbelboek Romeinen uit het NT. Daarna komt het Bijbelboek Kronieken aan de beurt.